

Așadar, primele înregistrări scrise ale povestirilor despre Vlad Tepeș aparțin anilor 1462—1463, deci perioadei cînd domnul muntean, în urma evenimentelor istorice cunoscute — campania otomană în Țara Românească și arestarea lui de către Matei Corvin — și-a pierdut tronul și a intrat într-o lungă perioadă de captivitate.

Coincidența în timp a acestor două împrejurări istorice, la prima vedere lipsite de legătură — înlăturarea lui Vlad Tepeș din domnia Țării Românești prin acțiunea convergentă, deși nu conjugată, a lui Mahomed al II-lea și a lui Matei Corvin și apariția primelor texte de relatare a faptelor domnului muntean — este fără îndoială o constatare care merită să rețină atenția cercetătorilor și care se cere deci mai îndeaproape analizată. O sumară trecere în revistă — atât cît o îngăduie săracia documentației contemporane — a principalelor evenimente din cursul anului 1462 va înlesni înțelegerea strînsă legături dintre acțiunea politică a lui Matei Corvin și începutul circulației scrise a povestirilor despre Vlad Tepeș.

Se știe că domnul muntean, folosind prilejul favorabil creat de campania sultanului Mahomed al II-lea în Asia Mică, a luat în cursul iernii 1461—1462 inițiativa unei acțiuni militare la sudul Dunării, ale cărei rezultate erau comunicate regelui Ungariei o dată cu cererea de sprijin împotriva ripostei otomane, despre care știa că nu se va lăsa mult timp așteptată¹. Matei Corvin, ale cărui intenții reale în această perioadă ne rămân necunoscute, transmite curiei papale, în cursul lunii mai, informațiile primite de la solii lui Vlad și, în vederea campaniei de ajutorare a Țării Românești, primește subsizii atât din partea papei Pius al II-lea, cit și a Venetiei². Realizarea unei mari coaliziții antiotomane a puterilor europene a fost una din ideile dominante ale pontificatului lui Enea Silvio, iar perspectiva unei acțiuni militare la Dunărea de Jos era considerată de el ca preludiul ofensivei generale a lumii creștine împotriva Islamului³. La rîndul ei, Veneția, amenințată de marile pregătiri navale ale lui Mahomed al II-lea, pe care le știa îndreptate împotriva posesiunilor ei din Mării Negre și Marmara, se pregătea să iasă dintr-o perioadă de îndelungată expectativă și, în așteptarea participării directe la război, subvenționa acțiunile antiturcești, care canalizau în alte direcții puterea de expansiune a Imperiului otoman⁴.

Beneficiar al unor însemnate subsizii pecuniare destinate finanțării intervenției sale militare în Țara Românească, în sprijinul lui Vlad Tepeș, Matei Corvin intră în campanie la sfîrșitul lunii iulie 1462; etapele prelungite ale unei înaintări căreia i-au trebuit mai mult de trei luni pentru a parcurge drumul de la Buda la Brașov, aruncă o puternică îndoială asupra sincerității intenției

¹ Scrisoarea adresată la 11 febr. 1462 din Giurgiu de Vlad Tepeș lui Matei Corvin, editată de I. Bogdan, *Vlad Tepeș și narăriile germane și rusești asupra lui*, București, 1896, p. 78—81: «... Turci et Bulgari interempti sunt in numero XXIII^m VIIIe et LXXXIII, exceptis qui in dominibus combusti sunt, vel quorum capita officialibus nostris non sunt presentata».

² W. Fraknoi, *Mathias Corvinus König von Ungarn 1458—1490*, Budapest, 1891, p. 91—92.

³ Pregătirile în vederea organizării unei cruciate antiotomane și în genere politica orientală a papei Pius al II-lea au fost analizate în ultimul timp de istoricul italian Gioachino Paparelli, *Enea Silvio Piccolomini, Pio II*, Bari, 1950, în capitolele XV și XVI (*La crociata del latino... e quella delle armi*); se va vedea în rîndurile de mai jos legătura dintre aceste preocupări politice ale papei și apariția în *Comentariile* sale a legendelor despre cruzimile lui Vlad Tepeș.

⁴ Fr. Babinger, *Aufsätze und Abhandlungen zur Geschichte Südosteuropas und der Levante*, München, 1962, p. 261.